

2. neděle po Narození Páně

Téma: Čertí brko – poezie

Evangelium: Jan 1,1-18

Poznámky: Odry, Tošovice 2025, P. Petr Kuník

Poslední večer tohoto roku jsme se s o. Janem dívali na pohádku. Možná ji budete znát, jmenuje se **Čertí brko**. Hodně jsme se nasmáli, protože je *napěchovaná laskavým humorem*. I když dogmaticky byla zcela dopletená. *Peklo je tam úřad, který trestá zlo, zbavuje svět hříšníků, aby na něm bylo dobře a čerti, jak jinak roztomilí popletové a dobráci. Lucifer* v podání Ondřeje Vetchého v jedné scéně poučuje mladšího čerta, aby si při své cestě světem **dával velký pozor na nehříšníky**. On jednu takovou potkal, tedy zamiloval se, a chytil z toho dokonce **poezii**.

Humor je tomto případě postaven na tom, že **čert** by nikdy **ničeho takového neměl být schopen**. Scénář pohádky tím mimochodem vyslovuje velmi moudrou věc. **Poezie, podobně jako i jiné umění je vždy výrazem vnitřního světa**, které umělec vtiskne do svého díla. Každý výtvar je vždy obrazem svého autora. Neplatí to jen o umění, ale o všem, co je v tomto světě předáváno. Filozofové to shrnou do třech latinských slov: „*Agere aequitur esse*.“ Volně přeloženo: **Každé dílo napodobuje podstatu původce**. Tedy je mu podobné. Potomek se podobá rodičům, z vajíčka se vyklube stejný druh ptáčka, ze semínka vyroste stejná rostlinka. Pokud by tedy **čert psal poezii**, bylo by v něm **něco andělského**.

Nyní ale **zanecháme čerty i s filozofii** a obrátíme svou pozornost na náš svět kolem nás. Ten můžeme bezesporu vnímat, **jako umělecké dílo**, v nadsázce může říci, že je to **něčí poezii**. Bible nám neustále připomíná, že má svého **básníka**, svého **umělce**, který ji učinil podle svého obrazu.

Dnes Písmo svaté nemluví o stvoření podle Božího obrazu, ale vyjadřuje to jinými výrazy. Svět byl učiněn podle **Boží moudrosti**, které přikázal vztyčit zemi jako stan a v Janově prologu se pak hovoří **o Slově**, přebývajícím u Boha, **skrze něhož vše povstalo**. Právě toto Slovo, o kterém mluví sv. Jan, bylo otisknuto do celého tvorstva.

My jsme 2. ledna slavili památku sv. Basila, biskupa 4. století a ten odpovídá na otázku filozofů proč svět trvá takto: **„Trvá proto, vše má v sobě sílu Božího slova, které bylo vyřčené na počátku, toto slovo jím dává stále existenci.“** Vše tedy **funguje a tancuje** podle tohoto slova.

Evangelista Jan ale pak řekne něco podivuhodného. **To Slovo se stalo tělem**. Něco je zcela naruby. Tedy ne že my jsme stvoření podle Slova, které bylo u Boha, ale toto slovo se učinilo podle nás. Připodobnilo se nám. A svatopisec pak říká, že **proto jsme viděli jeho slávu**. A tato **jeho sláva ne spočívá** v tom, že **je Bůh**, ale v tom, že **se nám stalo podobné**. Takto se nám ukázala pravá podoba Otce. Stvoření je až **takto úplně podle Božího obrazu**. Bůh je větším dárce, než jsme mysleli.

Varování knížete pekel v pohádce, vychází z obavy možného **podlehnutí lásce**. Při setkání s ní člověk, čerta nevyjímaje, **snadno chytne kromě poezie také sympatii**. **Schopnost soucítit a rozumět druhému**. Je to proto, že se **láska milujícího připodobňuje** ke své vlastní podstatě. Skutky milujícího se pak stávají jejím dílem.

Tak, drazí B a S, stupujeme do slávy, skrze kterou a pro kterou jsme byli učiněni a která se nám ukázala v betlémských jeslích.